

FRANKRIJK, CUNAUT sur LOIRE, Jacques Dieckerien

Secretariaat (a.i.)	SOK-Medelingen	SOK-INFO	Algemeen adres
Joep Orbons Holdaal 6 NL 6228 GH Maastricht Tel: 043-3618793	Ton Breuls Bovenstraat 28 B 3770 Kanne/Riemst Tel: 00-3212454059	Joep Orbons Holdaal 6 NL 6228 GH Maastricht Tel: 043-3618793	Natuurhistorisch Genootschap Postbus 882 NL 6200 AW Maastricht

Het SOK bestuur

Ton Breuls	Voorzitter	00-3212454059
Ed de Grood	Vice voorzitter	043-3505490
Joep Orbons	Secretaris (a.i.)	043-3618793
Jan Paul van der Pas	Ledencoördinator	045-4041600
Joep Orbons	Ledenactiviteiten	043-3618793

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica".

De SOK op Internet:

De SOK is op Internet te vinden op: <http://www.xs4all.nl/~jorbons/sok.html>.

SOK-Groeven

De SOK heeft een aantal groeven in zijn beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het betreden van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder:

Groeve	Beheerder	Tel:
Koeleboschgroeve	Ed de Grood	043-3505490
Roothergroeve	John Hageman	043-3645419
Nieuwegroeve	Han Bochman	043-3433355
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212454059
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-3472560
St. Pietersberg (Noordelijk en Zonneberg)	Ed de Grood	043-3505490
Scharnderberg	(Nog) Niet toegankelijk	
Fallenberggroeve	(Nog) Niet toegankelijk	

Bij inbraak in SOK-groeve:

Bij constatering van inbraak en/of vernielingen aan een van onze SOK-groeven dit direct melden, liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

- 1^e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.
- 2^e Han Bochman, materiaalbeheer, 043-3433355
- 3^e Ed de Grood, groeveopzichter, 043-3505490
- 4^e Ton Breuls, voorzitter SOK, 00-3212454059
- 5^e Ieder ander bestuurslid. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.

De SOK zal er dan voor proberen te zorgen dat de afsluiting van de groeve binnen vierentwintig uur hersteld is.

SOK ledenpasjes

SOK leden kunnen een SOK-lidmaatschapspasje krijgen dat een jaar geldig is. De aanvraag dient met een pasfoto vergezeld bij de secretaris te worden ingediend.

SOK ledenavonden

SOK Ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht beginnend om 19:30 uur.

Voorpagina:

Op de voorpagina staat een prent gemaakt door Jacques Diederer uit de Speleokalender van augustus 1982. Gezien de zomervakantie ditmaal dan een prent uit een groeve in Frankrijk.

Oproepen van en naar SOK-Leden

Adreswijziging

Marc Koch: Christinastraat 71, 5502 TT Veldhoven, Tel: 040-2548731.

Boek in prijs verlaagd

Het boek "Ondergronds Verzet, Maastricht in oorlogstijd" door Rik Valkenburg dat in 1994 verschenen is handelt over de oorlogservaringen in en rond de Sint Pietersberg van het SOK lid Wim van Schaik. Het boek bevat 176 pagina's en is per 1 juli sterk in prijs verlaagd. Het kost nu f 17.50. Het is te bestellen bij de boekhandel. Het is uitgegeven door Uitgeverij "de Banier" te Utrecht onder ISBN nummer 90 336 0356 X

TV-uitzending blokbreken

Vrijdagavond 11 juli 1997 is bij het programma "Van Gewest tot Gewest" een documentaire over de blokbrekers van Sibbe. Het programma staat in het teken van bijzondere beroepen en de reeds vertoonde voorfilmpjes laten mooie beelden zien.

SOK presentaties

- Begin 1998 zal het Natuurhistorisch Genootschap een Genootschapsdag organiseren, waar alle studiegroepen zich kunnen presenteren aan geïnteresseerden. De SOK is gevraagd om een stand en/of posterpresentatie te verzorgen.
 - Op zaterdag 6 en zondag 7 september zal de Vereniging Natuurmonumenten een Natuurmarkt organiseren op hoeve Lichtenberg, boven op de Sint Pietersberg. De SOK is gevraagd hier een bijdrage aan te verlenen. De SOK kan een stand aankleden. Er is zelfs de mogelijkheid om door de ENCI blokken mergel te laten bezorgen, waar dan aan geïnteresseerden demonstraties mergelbewerken en fossielen zoeken kunnen worden gegeven.
 - SOK leden die zich voor een van deze presentatie willen inzetten, kunnen zich bij de secretaris melden.
-

Voorkanten voor SOK INFO

We zijn weer aardig door onze voorraad voorpagina's heen voor de SOK-INFO. Als er nog SOK leden zijn die materiaal hebben dat past op een voorpagina van de SOK-INFO, dan gaame opsturen naar Joep Orbons. Uw bijdrage zal niet onvermeld blijven.

SOK Mededelingen

In de maand juli zal SOK-Mededelingen nummer 27 uitkomen, met weer een aantal boeiende artikelen over de Limburgse groeven. De abonnees krijgen SOK-Mededelingen zoals altijd vanzelf in de bus.

Diegene die nog geen abonnement heeft kan contact opnemen met de redactie:

T. Breuls, Bovenstraat 28, B-3770 Kanne Riemst.

Boes

Het is dan wel zomer, maar Boes heeft toch nog een paar tips voor de SOK leden die de elementen, typerend voor deze zomer, willen trotseren .

BOES

Verslag vorige SOK ledenavond

De SOK Ledenavond van vrijdagavond 25 april was een gezellige avond. Er was geen programma en niemand had dia's of ander materiaal meegenomen om aan de aanwezige leden te tonen. Toch hebben de 25 aanwezigen zich in het museum cafe goed geamuseerd. Niet alleen de omzet van het museumcafe is verrijkt, maar ook de contacten tussen de SOK leden.

Nieuwe opzet SOK Ledenavond

Sinds het begin van de SOK zijn de ledenavonden ad hoc georganiseerd. Als er een onderwerp was werd er een bijeenkomst georganiseerd. Wij denken dat nu de tijd rijp is om een andere opzet van de SOK ledenavonden te introduceren. Daarom dat vanaf komende september de SOK ledenavonden op vooraf geregelde data zullen plaatsvinden. De SOK ledenavonden zullen in het vervolg op de tweede vrijdag van de maanden januari, maart, mei, september en november zijn. Dit zijn 5 SOK ledenavonden per jaar. Dat is meer dan we tot nu toe hebben gehad, maar we denken dat we een halve avond gevuld met presentaties goed kunnen combineren met de tweede halve avond met een samenzijn in het museum cafe.

Er is gekozen voor de vrijdagavond, omdat uit een steekproef onder de SOK leden bleek dat deze avond het gunstigste uitkwam.

Daarom roep ik de SOK leden op om met onderwerpen te komen die op deze SOK ledenavonden nieuwe stijl kunnen worden gepresenteerd. Uiteindelijk staat en valt het succes van de ledenavonden met de bijdrages van de leden zelf.

Volgende SOK Ledenavond

Op de ledenavond van komende vrijdag 12 september (de tweede vrijdag van september) zullen de vorderingen bij de afsluiting van de Scharnderberg door het team van Henk Ramaekers en John Knubben gepresenteerd worden. Als de planning voor deze zomer goed loopt, is in september de hoofdingang geheel afgesloten. Daarmee wordt de Schamderberg toegevoegd aan de lijst van SOK groeven.

Verder staan, zoals altijd de eerste SOK-ledenavond na de zomer, vakantie dia's weer centraal. Wie heeft als herinnering aan zijn vakanties dia's, foto's, boeken etc die voor de SOK leden interessant zijn? Alles is welkom. Er zijn al bijdragen toegezegd van een aantal SOK leden die een excursie hebben gehad in Soisson. Ton Breuls en Jan-Paul van der Pas zullen materiaal tonen uit Rusland en Joep Orbons laat materiaal zien uit België.

Die myn kamer vint en moet se niet bederven

Onder deze titel is onlangs bij de Wetenschapswinkel van de Rijksuniversiteit Limburg een rapport verschenen over de mogelijkheid en de wenselijkheid van de monumentenstatus voor de gangen in de St. Pietersberg.

Het betreft een door Marjan Melkert uitgevoerde studie welke op verzoek van de SOK heeft plaatsgevonden.

Naar de mening van het bestuur van de SOK zijn vooral de eerste twee hoofdstukken van belang. Hierin wordt de (cultuur-)historische waarde van de gangenstelsels helder uiteengezet. Nooit eerder was er zo'n volledige compilatie van bestaande literatuur. Voor een eventuele aanvraag van de monumentenstatus (in de zin van de Monumentenwet 1988) vormt dit een uitstekende basis.

Na lezing van de andere hoofdstukken is het bestuur van de SOK wel niet meer zo zeker of die status dient te worden aangevraagd. Marjan pleit hier voor het met de (Monumenten-)wet in de hand direct stoppen van de nu juist zo goed lopende Regeling Recreatief Berglopen. Het SOK-bestuur voelt er niets voor om mee te werken aan een regeling die uiteindelijk TEGEN SOK-Doelstellingen werkt. Wat dat betreft hebben we leergeld betaald destijds bij medewerking aan het z.g. Actieplan dat o.a. tot gevolg had dat de groeven van Staatsbosbeheer nu nagenoeg ontoegankelijk zijn voor SOK-leden. Met name om deze reden houdt het SOK-bestuur haar definitieve conclusie t.a.v. het rapport nog even in beraad.

Het rapport is te verkrijgen bij de Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, Maastricht. Men kan het daar afhalen voor f 15.00, maar ook schriftelijk bestellen waarna een accept-giro voor f 19.00 wordt toegezonden.

Ed de Grood.

Oude SOK-INFO's

Dat SOK-INFO nog eens een collectors item zou worden had niemand verwacht. Nu blijkt dat er een grote vraag is naar oude SOK-INFO's. Nu heb ik wel enkele reserve exemplaren thuis liggen en zo af en toe heb ik ook nog wel eens nieuwe copieën gemaakt van oudere SOK INFO's, maar de laatste tijd komen er wel erg veel aanvragen binnen. Daarom wil ik eenmalig alle SOK leden de kans geven oude nummers van SOK INFO te bestellen. Als er geen originelen meer zijn worden ze gecopieerd van een voorradig exemplaar.

Ik heb John Caris bereid gevonden dit werk op zich te nemen. Een ieder die dus nog oude nummers van SOK-INFO wil hebben dient deze nummers door te geven aan John Caris en hij zal deze dan tegen een vergoeding kopiëren en opsturen. Uw bestellingen kunnen tot eind september worden doorgegeven aan John. Hij zal dan de bestellingen tegen het eind van oktober klaar hebben.

John Caris is te bereiken op:

Taalmansruwe 14C
6218 XH Maastricht
Tel: 043-3432174

Alvast veel dank aan John voor dit vele zoekwerk.

Joep Orbons

SOK leden op Internet

De volgende SOK leden zijn op het Internet aangesloten:

- Jeroen Ameling: e-mail@pi.net
- Rik Bastiaens: rikb@xs4all.nl
- Ger Goessens: Goessens@pie.nl
- Marc Koch: marckoch@xs4all.nl
- Robert Luttik: Robert.Luttik@RIVM.NL
- Joep Orbons: jorbons@xs4all.nl
- Ed Stevenhagen: Ed.Stevenhagen@net.HCC.nl
- Johan Willems: jwillems@tomado.be

BOEKBESPREKING

We leven tegenwoordig in een jachtige tijd. In de economie schijnt alleen nog maar het "Poldermodel" te heersen. Bovendien moet alles sneller, beter, efficiënter. Overal lopen malloten met draagbare telefoontjes belangrijk te wezen, cijfers en statieken zijn heilig verklaard en vakantiesbestemmingen dienen als uithangbord van persoonlijk succes. Soms sluipt die ellende ook wel eens de groeven binnen. Maglite's kunnen niet groot of dik genoeg zijn, camera's zijn aan mode onderhevig, computers vervangen veldboeken, kortom, aan de jacht naar het jachtige, het uiterlijke, het oppervlakkige nemen velen (on)bewust deel. En dan verschijnt er zo maar uit het niets een boekwerk(je) met de uiterst zakelijke titel: **"Enige aanvullingen op de plattegrond van het Noordelijk Gangenstelsel (St. Pietersberg)."** De titel doet een gorddroge opsomming vermoeden van vorige en recente publikaties en karteringen, correcties daarop, een afsluitende conclusie en een (soms iets te aangedikte) literatuurlijst. Leuk om te hebben, een soort collectors-item dus.

Doch hoe geheel anders is de inhoud. De schrijver **Frans Brouner** heeft van dit 20 pagina's tellende boekje een vurig pleidooi gemaakt voor een benadering van de groeven, zoals die bij weinig mensen gekend is. Wellicht is Frans de laatste romanticus pur sang onder de SOK-Leden en andere berg-liefhebbers. Want zijn liefde voor het onderaardse is zo treffend verwoord, dat men denkt een reisbeschrijving van rond de eeuwwisseling te lezen. In prachtige romantische volzinnen houdt hij ons een ontroerende spiegel voor en doet hij de kille en hedendaagse yup-achtige benadering van de groeve verbleken. Met alle respect, maar ik denk dat we zelfs niet bij benadering de geur van een groeve kunnen beschrijven en vermoedelijk zijn er zelfs onder ons die nog nooit bij de geur van een groeve hebben stilgestaan.

Met het lezen van zijn verhaal bekruipt mij het beklemmende gevoel dat ik in al die jaren ondergronds veel dingen gemist heb. Frans heeft mij met zijn publikatie in ieder geval even terug gebracht naar het elementaire, het begin, het allang vergetene. Wat mij betreft mag het verplichte lectuur worden voor iedere grottenloper, jong of oud, beginneling of oud-gediende. Kortom, het is meer dan een aanrader!

Op de eerstvolgende leden-avond (zie elders in deze SOK-Info) is het boekje in een eerste oplage te koop voor f 3,50. Bij uitverkoop worden er (bij intekening) nieuwe gedrukt tegen gelijke prijs. Daarna kost het boekje f 4,50.

Ton Breuls.

MEET THE UNDERGROUND PRESS

De vorige aflevering van deze rubriek was grotendeels gewijd aan de berichtgeving rond de asbestproblematiek in de **BOSBERG (NAVOGROT of CANNERBERG)**. Het zou in deze aflevering helaas niet anders hoeven te zijn. Bijna dagelijks verschenen er berichten in de kranten. Een weergave ervan zou echter meer een polemiëk zijn over de asbest zelf en niet over de groeve(n). Daarom alleen "slechts" een opsomming van krantenberichten die door inhoud of vorm opvielen. Uiteraard worden alle andere artikelen opgeslagen in het archief.

"De vuile ingewanden van de CANNERBERG" is de wel heel nadrukkelijke kop in de **Volkskrant** van 10.04.97. Volgens de krant is de berg uitgegroeid tot het grootste milieuschandaal van Defensie. De eis van de eigenaren (de gemeente Maastricht en stichting het Limburgs Landschap) dat de groeve in 2004 schoon wordt opgeleverd kent voorlopig nog geen gehoor: "De berg wordt in principe overgedragen *as it is*". Overigens, de totale saneringsoperatie is al eens geraamd op f 150.000.000,-.....

Een gekleurde plattgrond verduidelijkt een en ander. En de prachtige(?) foto herkennen we van een eerder geplaatst artikel in DdL.

Dagblad de Limburger (DdL) van 12.04.97 plaatst een heel klein artikeltje met een vreemde kop: **"Vervuiling CANNERBERG aanvaardbaar"**. Helaas was het woordje "niet" door het zetduiveltje eruit gegooid.

Op 24.04.1997 lezen we in diverse kranten van een ommekeer in de discussie over (voor)kennis en schuldvraag. **DdL** en de **Volkskrant** schrijven: **"Defensie erkent fouten met asbest in Cannerberg"**. Met lugubere foto's van mensen, uitgedost met gasmaskers. En het **Algemeen Dagblad** bericht: **"Defensie: asbestrapporten genegeerd"**. De dag erna schrijft DdL: **"Kamer in asbestzaak misleid"** en Staatssecretaris van defensie gaf onvolledige en verkeerde informatie over Cannerberg".

Het Belang van Limburg van 12.05.1997 wijdt een pagina-groot artikel onder de kop **"Het geheim van de CANNERBERG"** aan de bekende problematiek. De strekking van het verhaal kan men schetsen alsdat de Cannerberg twee gezichten heeft: een idyllisch plaatje aan de buitenkant, zware asbestvervuiling aan de binnenkant. Een aanvullend artikel onderaan de pagina heeft de veelzeggende kop: **"Legerdienst in die bunker heeft me een long gekost"**.

Het Limburgs Dagblad van 22.05 schrijft: **"PTT wilde geen werk meer doen in de Cannerberg"** maar **"Defensie wist beter: niets aan de hand"**. In november 1991 gooide de directeur PTT de handdoek in de ring en weigerde naar aanleiding van alarmerende asbestberichten nog mensen van zijn dienst ter beschikking te stellen. Defensie pikte dat niet en dreigde met strafzaken en eiste onmiddellijke naleving van het contract. Zelfs twee generaals verschenen op zijn bureau. Er was immers niets aan de hand...

Het modder gooien begint: **"Van Voorst nalatig in asbestzaak"** zegt volgens **DdL** van 23.05.97 de staatssecretaris Gmelich Meijling over zijn voorganger. Natuurlijk is de volgende dag de **"CDA boos op Gmelich over natrappen"**.

Zo'n mededeling als de hiervolgende doet altijd een beetje vreemd aan. Men is geneigd om te veronderstellen dat er een raar smaakje aanzit: **"Deel asbestarchief vernietigd"** en **"Opzoeken documenten NAVO-basis Cannerberg duurt nog maanden"** staat in DdL van 24.05.97. Zonder commentaar...

"Militairen Cannerberg op medisch onderzoek" lezen we in **Het Belang van Limburg** van 25.05.97. Alle Belgische militairen die ondergronds dienst gedaan hebben worden voor dat onderzoek uitgenodigd.

"Veiligheid CANNERBERG was Defensie te duur" schrijft het **NRC Handelsblad** van 28.05.1997. Alle zaken worden nog eens op een rij gezet, samen met een plattegrond van de groeve.

"Verdomme, ze hebben ons belazerd" en **"Twintig jaar geklungel met levensgevaarlijke asbest in de CANNERBERG"** schrijft het **SP-periodiek TRIBUNE** van 06.06.1997. Het is nogmaals een chronologische opsomming van de gebeurtenissen en rapporten, alsmede enkele ooggetuigenverslagen van burgerpersoneel. Ook dit blad probeert zijn journalistiek graantje mee te pikken en beweert zelfs dat zij het zijn geweest die het schandaal begin maart dit jaar wereldkundig maken. Dan hebben ze op z'n minst SOK-info niet gelezen. Want die citeert dit schandaal al jaaaáááren uit de diverse media.

"Defensie wil opheldering asbestzaak. Sociale zaken moet duidelijkheid geven over rol arbeidsinspectie in de CANNERBERG" (DdL van 12.06.1997). Op verzoek van Defensie zou de inspectie in 1971 reeds langdurige metingen verrichten. Dat is echter niet gebeurd. Ra, ra.

Uiteindelijk zal alles wel weer met de bekende sisser aflopen: **"Parlementair onderzoek CANNERBERG lijkt van de baan"** staat een dag later in het LD. Ra, ra.

En het DdL van 20.06.1997 bevestigt de bange vermoedens: **"Geen parlementair onderzoek naar affaire CANNERBERG"...**

Nee, ze hebben een andere oplossing: **"Kamer vormt werkgroep CANNERBERG"** zegt DdL van 25.06.1997...

Mosgrot, groeve Akkermans, Daelhemergroeve. Menige SOKker zal niet weten dat deze drie groeven gediend hebben als basis voor de **STEENKOLENMIJN VALKENBURG**. Vroeger vaak een onderwerp in de pers, de laatste tijd iets rustiger. Tot 21.05.1997. Dan lezen we in DdL: **"Elke gids in de steenkolenmijn heeft zijn eigen verhaal"**. De 80-jarige Valkenburgse attractie heeft bijna evenoude ex-mijnwerkers als gids in dienst, die nog steeds met liefde over hun vak vertellen. Zo ook **Tinus Zieverink** (76 jaar) die met zijn prachtige kop de mooie foto siert.

Nog eens Valkenburg. **"Prehistorische "abri" in Valkenburg"** lezen we in DdL van 10.06.1997. Valkenburg heeft misschien wel een van de oudste prehistorische nederzettingen van Nederland op zijn grondgebied. De status "archeologisch monument" is al aangevraagd voor de op het oog simpele overhangende mergelwand in de **DÖLKESBERG**. Een opvallende foto vergezelt het artikel.

Gelukkig ook Belgisch nieuws. **"Lot hormonen in grot verborgen"** en **"Verdachte producten voor dieren aangetroffen in grot"** kopt het **Belang van Limburg** op 12.06.1997. Een dag later komt het **LD** met **"Hormonale preparaten in oude mergelgroeve"**. De **GROEVEN VAN VECHMAEL (HENISDAEL)** worden regelmatig gecontroleerd en tijdens de jongste controle stootte de politie op een kleine honderd al dan niet lege flessen medicijnen, van gewone vaccins voor honden tot spierversterkende anabolica. Ook zaten er vermoedelijk hormoonpreparaten bij.

"Nieuwe toegang SIBBERGROEVE. Valkenburg geeft één ton voor aanleg schacht" schrijft **DdL** van 12.06.1997. De rest van de aanlegkosten betaalt het bedrijf **ASP** (ongeveer een half miljoen). De lokatie is bekend: de hoek van de **Daalhemerweg** en de **Vilterweg**. De grond wordt voor tien jaar aan **ASP** in erfpacht gegeven. Daarna moet **ASP** f 30.000,- per jaar betalen. Gaan ze soms met gouden fietsen rijden?....

Hiep, hiep, hoera **"GEMEENTEGROT is stabiel"** en **"Onderzoeks-bureau": voorlopig geen instortingsgevaar in Valkenburg"** lezen we in **DdL** van 18.06.1997. Metingen hebben tot heden toe uitgewezen dat de groeve jaarlijks 0,06 mm in elkaar wordt gedrukt. De onderzoeken hebben zelfs uitgewezen dat het metselen van muren rondom pilaren eigenlijk niet nodig is geweest. Daarnaast is gebleken dat de temperatuur in het **Romeins gedeelte** na de Kerstmarkt met 3° gestegen was. Na 6 maanden is het nog steeds 0,3° te hoog.

"Artistieke pelgrimage in mergelgrotten van Kanne" (**HBvL** van vrijdag, de 13e juni...) Het moet een audiovisueel en choreografisch evenement worden dat het eerste weekend van oktober gaat plaatsvinden in het **AVERGAT**, onder de veelzeggende titel "Van ergens tot nergens".....

En nu wat heel anders: **"Oehoe kiest kraamkamer in Maastrichtse grot"** (**HBvL** 25.06.1997) en **"Twee jonge oehoes geboren in Zuid-Limburg"** (**DdL** van 24.06.1997). De "vogelaars" hebben bewust de exacte lokatie geheim gehouden. En de redactie van deze rubriek heeft gezwegen als het graf. Men hoeft echter niet bang te zijn dat men in het donker door de tot 71 cm grote uil omver wordt gevlogen. Want dan zou er de kans bestaan dat er weer een onzinnig para(ab)normaal TV-programma aan gewijd werd.

Als we het toch over vogels hebben: heeft u al gehoord van de **Studiegroep onderaardse valksteengroeven?** De Noord-Franse krant **L'Union** (editie Aisne-Laon, van 26.04.1997) besteedde (met foto) aandacht aan het 2-daagse werkbezoek van het voltallige personeel van **Mergelbouwsteen** uit Sibbe aan oude en nieuwe groeven in **Laon**. **TON BREULS** leidde de excursie en werd in het verhaal als "president" geïnterviewd. Hij maakte uiteraard ook reclame voor de **SOK**, met alle amusante versprekingen vandien.

Geen mergelgroeves maar tufsteengroeves voor **"Olijven persen in de Hades"** (**Volkskrant** van 21.06.1997). In **Vernole**, in de hiel (van de laars) van Italië, werd

eeuwenlang olijfolie gemaakt in primitieve groeven onder het dorp. Arbeiders daalden in november met de eerste olijven af, om er pas een half jaar later weer uit te komen. Zo'n groeve werd **frantoio** of **trappeto** genoemd.

Nog meer buitenland: in **Scanorama** (The inflight magazine of SAS - april 1997) staat onder de kop **Subterranea** een prachtige kleurenreportage over de **CATACOMBEN** en de "cataphiles" van **Parijs**. Een Scandinavisch blad in de Engelse taal, over Franse groeven, 30 meter onder de grond, tussen Tokio en Siberië op 10.000 meter hoogte door een SOK-lid gelezen.

In een bericht over de openstelling van de toren van het Bonenfantenmuseum voor het publiek (**DdL 27.06.1997**) wordt ook aandacht besteed aan de tentoonstelling rond **ROBERT GARCET**, zijn leven en zijn werk. Ook is er (zoals reeds eerder werd vermeld in een vorige aflevering van SOK-Info) een Nederlands-talig boek verschenen over **Garcet** en het Oude Volk van Theba.

"**Een grot als verkooplokkertje**" (**DdL 30.06.1997**). "Te koop GROT 1 km. lang te Sibbe, met boerenwoning, boven 3 ton". **Laurent Smets** wil zijn huis aan de Bergstraat verkopen. In zijn tuin ligt de ingang van de **FLESSEMBERG**. Het tot vakantiewoning omgebouwde huis drukt te zwaar op het budget, vandaar de verkoopplanning. Misschien kan een gulle donor er een SOK-home (met oefengrot of zo) van maken.

Drugs, sex en rock and roll, dat moet bestreden worden. **We** lazen het al eerder in deze rubriek. Uit Heers, de gemeente waar de grotten van **VECHMAAL liggen**, komen bijna iedere week berichten van klopjachten, door de plaatselijke politie of rijkswacht georganiseerd, die maar een doel hebben: mensen uit het onderaardse verdrijven. Nu waren het Waalse jongeren, die "blijkbaar diep in de grotten waren afgedaald, vermits ze nat waren tot aan hun middel". (**Betrapt in verboden grot, HBvL 02.07.1997**).

Met dank aan de correspondenten Valère Ceulen, Ludo Claessens, Peter Houben, Koen Hoessels, Gilbert Nicolaes en Johan Willems.

Redactieadres:

T. Breuls
Bovenstraat 28
B-3770 Kanne Riemst
Tel (00 32) (0)12 45 40 59.

DAGBLAD DE LIMBURGER

Geen parlementair onderzoek naar affaire Cannerberg

DEB HAAG • De Tweede Kamer ziet af van een parlementair onderzoek dat nog meer helderheid kan bieden over de asbestaffaire in de voormalige NAVO-basis De Cannerberg bij Maastricht. Een ruime meerderheid vindt dat staatssecretaris J. Gmelich Meijling van de Defensie de vele vragen die deze affaire heeft opgeworpen afdoende heeft beantwoord.

Dat bleek gisteren bij het vervolgdebat dat de vaste kamercommissie voor defensie wijde aan de asbestproblematiek in de Cannerberg. Alleen de Socialistische Partij en GroenLinks vinden nog steeds dat de zaak nog onvoldoende is uitgediept. De twee partijen menen dat er nog zoveel vragen open liggen, dat ze alleen met een parlementair onderzoek beantwoord kunnen worden. Maar CDA en PvdA, die enkele weken geleden een dergelijk onderzoek niet afwezen, denken daar na het debat van gisteren anders over. PvdA-woordvoerder B. Middel vindt een onderzoek een te zwaar middel. „Als je een onderzoek instelt, moet je exact weten wat je op tafel wilt bellen. Dat is nog niet gebetend”, stelde hij vast. M. van der Hoeven (CDA) constateerde „dat de noodzaak voor een onderzoek is weggenomen door de grote openheid die de bewindsman heeft gegeven en door de garanties die hij heeft gegeven dat alle mogelijke schadegevallen op een deugdelijke wijze worden afgehandeld”.

Ook VVD-er H. Van Hoof en M. De Koning van D66 zien een onderzoek niet meer zitten. „Wat kan een terugblik nog meer opleveren voor de toekomst? Dat is de vraag die je je moet stellen”, zei Van Hoof. „Ik denk dat de vragen over het waarom afdoende zijn beantwoord. Het gaat er om dat Defensie met een adequate zorgverlening en nazorg komt voor de betrokkenen”. De Koning vindt een onderzoek weinig zinvol „omdat groeptoets in verleden door de oud-medewerkers van de Cannerberg als verschrikkelijk ervaren zal worden”.

J. Marijnissen (SP) en L. Sipkes (GroenLinks) zien dat anders. „De onderste steen moet boven komen”, stelde Marijnissen. „De mensen die in de Cannerberg hebben gewerkt, hebben er recht op te weten hoe het zo ver heeft kunnen komen. Dat kan alleen als de kamer zelf een onderzoek instelt”. Sipkes viel hem bij: „De vraag naar het waarom, is nog steeds niet beantwoord. Daarom is er een onderzoek en misschien wel een parlementaire enquête nodig”. Staatssecretaris Gmelich Meijling toonde wel enig begrip voor het pleidooi van SP en GroenLinks en beloofde ook alle medewerking van zijn departement als het toch tot een onderzoek mocht komen. „Maar”, zo voegde hij eraan toe, „We praten over een zo lange periode, dat ik me afvraag of het wel verstandig is in het verleden te gaan wroeten”.

Bij nu • Staatssecretaris J. Gmelich Meijling van Defensie heeft gisteren een pakket van maatregelen bekend gemaakt dat ervoor moet zorgen dat situaties zoals die in De Cannerberg niet het asbest zijn ontstaan, bij andere legersonderdelen niet meer kunnen voorkomen.

Zo is er op het departement een werkgroep geformeerd die zich specifiek met voorlichting over asbest gaat bezighouden. Het is de bedoeling dat de werkgroep daarnaast ook medewerkers en oud-medewerkers van Defensie gaat bijstaan bij de afhandeling van eventuele schadeclaims. Gmelich Meijling benadrukte daarbij gisteren nog eens dat Defensie bij schadeclaims meer zal doen op geen beroep meer zal doen op de verjaaringstermijn van dertig jaar.

Tot nu toe zijn 21 oud-medewerkers van Defensie overleden aan een asbestziekte. Bij het ministerie zijn 135 claims ingediend om schadevergoeding. Daarvan zijn er 25 toegevoegd en 33 afgewezen. Bij de afwijzing ging het in achtien gevallen om verjaaring. Deze zaken zullen, zo deelde de bewindsman mee, opnieuw worden bekeken. Behalve de werkgroep komt er bij Defensie ook een registratiekantoor, die gaat

bijhouden welke mensen met gevaarlijke stoffen in aanraking komen. Met de oprichting van deze dienst wil Defensie voorkomen dat ze achteraf moet komen kan achterhalen wie met welke stof in aanraking is gekomen, zoals dat bij de asbestaffaire in de Cannerberg het geval is geweest.

Daarnaast kondigde de bewindsman aan dat Defensie met ingang van komend jaar dienst gaat werken, die nauw toezicht gaat houden op het werken volgens de arbeidsomstandighedenwet. Die aanpak moet er toe leiden dat veiligheid en personeel beter op de arbeidsomstandigheden moeten letten, aldus Gmelich Meijling. De dienst Gebouwen Werken en Toezicht heeft verder de opdracht gekregen om een inventarisatie te maken van alle asbestvoorkeuren bij Defensie.

Defensie belooft verbetering

"Uit de Oude Doos op zolder" archieff Luck Walschot

Ook nu weer trof ik tussen allerhande krantenknipsels een artikel uit het "Avondblad - Algemeen handelsblad" van vrijdag 14 januari 1938.

Het gaat ditmaal niet over de grot- rotswoningen langs de Geul in Geulhem, maar over de toeristen-industrie in Valkenburg. Ook dit maal is weer duidelijk dat uit oude archiefstukken blijkt dat actuele gebeurtenissen ook in de lang vervlogen geschiedenis reeds speelde.

Het artikel is getiteld

" Mergel en Vreemdelingen industrie".

Het is een pleidooi voor het toerisme in Valkenburg en tegen de afgraving van natuur en grotten, getuige de ondertitel:

"Schijnbaar tergenstrijdige belangen. De economische betekenis van het Geuldal als toeristencentrum

- Oude en nieuwe boterhammen."

NATUURSCHOON GRONDKAPITAAL.

Het artikel begint met de constatering dat in het Geuldal de belangen van twee industrieën met elkaar in botsing komen, namelijk de mergel- en de toeristen industrie. De ongerepte staat van het natuurschoon behoort tot het kapitaal van het hotelwezen, aldus de onbekende schrijver van dit pleidooi.

Hierna volgt een opsomming van de toeristische verworvenheden van Valkenburg. Uiteraard ontbreekt hier de mergel niet:

Ieder jaar wordt het openluchttheater door een of meer, gedurende zekeren tijd hier verblijvende, gezelschappen bespeeld. Het aantal in deze omgeving verblijvende acteurs en musici voor de amusementsgelegenheden mag men stellen op 50. Aan de diverse onderaardsche attracties zijn een dertigtal gidsen verbonden. Ze leiden de mensen rond door diverse groeven, waarvan de meest bekende zijn: de gemeentegrot, de Romeinse Catacomben, de model-steenkoolmijn en de grotten behorende bij de ruine. Het aantal bezoekers dezer inrichtingen varieert, naar gelang de tijdsomstandigheden, tuschen 50 en 70.000.

Toch al een stevig aantal bezoekers in Valkenburg in 1938. De rest van het betoog gaat verder over de economische noodzaak van het toerisme in Valkenburg. Grappig is de typefout uit het volgende citaat:

Hoeveel terroristen gewoonlijk in het Geuldal verblijven? gezien het feit, dat niet weinigen bij particulieren hun intrek nemen of kampeeren kan men bezwaarlijk een cijfer noemen. Omstreeks 200.000 zullen het er gewoonlijk wel wezen.

Was dat echt zo dat er rond 1938 ongeveer 200.000 terroristen in Valkenburg loeierden? Er zullen wel toeristen bedoeld worden!

**Toeristen vandaag de dag op bezoek in Valkenbur-
gse grotten.**

DRUKWERK

AFZ: NL 6228 GH 6

Port betaald
Port payé
Maastricht
Pays-Bas